

Årsplan for Villduen Barnehage 2025/2026

September 2017,

Revidert: september 2018, september 2019, august 2020, august 2021, oktober 2022, oktober 2023, oktober 2024, september 2025

Innhold

1. Innledning	4
1.1 Barnehagens formål	4
1.2 Årsplanens hensikt	4
1.3 Styringsverktøy	4
2. Velkommen til Villduen barnehage	5
2.1 Styret og utvalg	5
2.1.1 Årsmøte og eierstyret	5
2.1.2 Foreldrerådet – FAU	5
2.2 Barnehagens fokusområder	6
3. Barnehagens verdigrunnlag og målsetting for Villduen barnehage	6
3.1 Livsmestring og helse	6
4. Barnehagens formål og innhold	7
4.1 Omsorg	7
4.1.1 Progresjonsplan for omsorg	7
4.2 Lek	8
4.2.1 Progresjonsplan for lek	8
4.3 Danning	9
4.4 Læring	10
4.4.1 Progresjonsplan for læring	10
4.5 Vennskap og fellesskap	11
4.6 Kommunikasjon og språk	11
5. Medvirkning	12
5.1 Barns medvirkning	12
6. Overganger	13
6.1 Overgang hjem-barnehage	13
6.2 Overganger innad i barnehagen	14
6.2.1 Ny i barnehagen på stor avdeling	14
6.3 Overgang mellom barnehage og skole	14
6.4 Overgang mellom lek/aktivitet og samlingsstund/lunsj	15
7. Trygt og godt barnehagemiljø	15
8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet	16
8.1 Planlegging	16
8.2 Vurdering	16
8.3 Dokumentasjon	16
9. Barnehagens arbeidsmåter	16

10. Progresjon	17
11. Barnehagen digitale praksis	17
12. Årshjul for Villduen barnehage.....	18

Vedlegg:

[Foreldreaktiv tilvenning](#)

1. Innledning

Stortinget har i lov om barnehager (Barnehageloven) fastsatt overordnede bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver, jf. § 1, § 1a, § 2, § 3, § 4 og § 5. Forskrift om Rammeplan for barnehagen fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.

1.1 Barnehagens formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

1.2 Årsplanens hensikt

Skal være et arbeidsredskap for barnehagens personale, og et utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen.

Den skal være grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.

Den skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartnere og andre interessenter.

Den skal vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, dannelse og læring.

Det skal synliggjøres hvordan barnehagen arbeider med tilvenning av nye barn og ivaretar samarbeid og sammenheng med skolen.

1.3 Styringsverktøy

- Barnehageloven
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
- Trygt og godt barnehagemiljø. Haugesund kommune, rev. 2024
- Barnehagens vedtekter, rev. 2022
- Kompetanse for fremtidens barnehager 2023-2025
- Kvalitetsplan for barnehagene i Haugesund
- Miljø og helse i barnehagen, veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, Helsedirektoratet.
- Overgang hjem – barnehage, Haugesund kommune, 2018.
- Overgang barnehage – skole, Haugesund kommune 2022.
- Årsplanen er fastsatt av Samarbeidsutvalget: oktober 2024

2. Velkommen til Villduen barnehage

Vildduen barnehage ligger i søre bydel i Haugesund kommune. Barnehagen åpnet i august 1994 og er en privat foreldreeid samvirkebarnehage. Barnehagen ligger fint til på Brakahaug med kort vei til skog og mark. Vi har store uteområder med egen fotballbinge, stor bakhage med bærbusker og trær og en egen liten skog. Vi har to småbarnsavdelinger med barn i alderen 0-3 år og to store avdelingen med barn i alderen 3-6 år.

Barnehageåret 2025/2026 er vi 16 ansatte: 7 barnehagelærere, 5 fagarbeidere og 3 assistenter og en lærling.

Barnehagen har åpningstid fra kl. 07:00 – 16:30. Ved behov åpner vi kl. 06:45.

2.1 Styret og utvalg

Barnehagen er en privat samvirkebarnehage, hvor foreldre er medlemmer i samvirket.

2.1.1 Årsmøte-og eierstyret

Årsmøte er lagets øverste myndighet, innvalgte medlemmer i samvirket deltar i Styret og har som oppgave å drive samvirke på beste måte i samsvar med samvirkets vedtekter og årsmøtets vedtak.

Eierstyret består av 5 av samvirkets medlemmer valgt på årsmøte, daglig leder og ansattes representant. For barnehageåret 2025/2026 sitter: Bernt Andre Johanessen -leder, Nora Stav-Nesheim, Susanne Lie Vallestad, Erik Løkås, John Reinert Ulland, Marita Vikingstad som ansattes representant og Marianne Andresen daglig leder dl@vildduen.no.

2.1.2 Foreldrerådet – FAU og Su

Foreldreråd består av alle medlemmer i samvirket, FAU er foreldrenes talspersoner og bindeledd til barnehagen med oppgave å fremme foreldrenes fellesinteresser, bidra til et godt og trygt barnehagemiljø, delta i planlegging av arrangementer, organisere dugnader, og holde foreldrerådet informert gjennom referater og møter.

Medlemmer i Fau 25/26

Heidi Olsen, Marita Hanstveit, Solveig Gjerdevik Nilsen, Ernst William Rusnes,

24/25 har FAU gjennomført tre møter og deltatt aktivt i for- og etter arbeid av foreldreundersøkelsen og arrangert grøt- og sommerfest for familiene.

2.1.3 Samarbeidsutvalg – SU

Består av representanter fra samvirke, ansatte og daglig leder. Utvalget skal være med å drøfte barnehagens ideelle grunnlag og arbeide for å fremme kontakten mellom barnehagen og nærmiljøet. Utvalget skal bli forelagt og har rett til å uttale seg i saker som er viktige for barnehagens innhold, virksomhet og forholdet til foreldrene.

SU-representanter 2025/26 er Thomas Ueland, Maarten Lindtjørn, Heidi B. Olsen leder, Ola Fykse og Marianne Hartwedt Som ansattes representant: Barbara Pakula og Emma Marie Nedrebø og daglig leder Marianne Andersen

Barnehageåret 25/26 har su gjennomført 3 møter. Saker som har blitt drøftet er: Foreldreundersøkelsen- gjennomføring, evaluering og tiltak. Årsregnskap, budsjett og dispensasjons søknad, oppgraderinger bygningsmasse og opptak høsten 25.

2.2 Barnehagens fokusområder

Barnehageåret 2025/2026 jobber vi med:

- Trygt og godt barnehagemiljø
- Språk og kommunikasjon
- Lek
- Barns medvirkning

SELMA: Vi har valgt å fortsette med deler av Selma som et pedagogisk verktøy for å støtte opp om barns sosiale og emosjonelle læring, utvikling og livsmestring i barnehagen. De fem kjerneområdene i SELMA er hentet fra Rammeplanen for barnehagen: Samspill, engasjement, livsglede, mestring og anerkjennelse.

3. Barnehagens verdigrunnlag og målsetting for Villduen barnehage

Barnehagen skal være en arena hvor trygghet, omsorg, respekt og likeverd skal vises igjen i arbeidet vi gjør. Foreldre skal bli møtt med åpenhet, respekt og forståelse, og ansatte setter barnet i fokus og skal være gode tilstedeværende voksne.

3.1 Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon, og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner (Rammeplanen, 2017).

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov å utvikle livsmestring og helse:

- Vi følger Helsedirektoratets kostholdsråd
- Vi ønsker at måltid og matlaging skal føre til matglede og sunne matvaner
- Vi ønsker at barn skal være deltakende og få medvirkning
- Vi ønsker å bidra til et fellesskap hvor alle får delta i gode samtaler rundt bordet
- Lydhøre voksen som tar barnas initiativ
- Barna skal bli selvstendige og oppleve mestring
- Øve på sosiale normer

Vurderingsarbeid 2023/2024:

Kriterier (rammer) for et godt måltid:

- Organisering og plassering av ansatte
- Tilrettelegging av samtaler ved bordet ved hjelp av bildestøtte (ASK) og konkrete.
- Barna får øve seg på selvstendighet ved å blant annet øve seg på å smøre skivene selv og sende pålegg til hverandre.

Vurdering 2024/2025:

Vi arbeider videre med gode inkluderende samtaler ved måltider og i hverdagsaktiviteter. Vi fortsetter bruk av Ask- bilder som språklig støtte i lek, rutinesituasjoner og overganger. Vi videre fører gode vaner i ved måltid og ved overganger.

4. Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling (Rammeplanen, 2017)

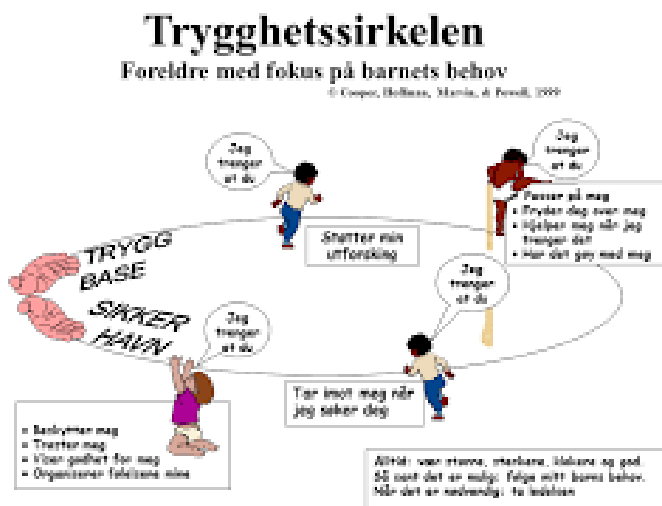
4.1 Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger (Rammeplanen, 2017).

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for omsorg:

- Vi vil bygge gode relasjoner mellom voksen-barn og mellom barn-barn
- Vi vil danne gode relasjoner og et godt samarbeid med foreldrene
- Vi bruker observasjon som metode for å ivareta barnas behov
- Vi bruker Trygghetssirkelen i møte med barna. Trygghetssirkelen er en hjelp til å forstå og se barnet, når de utforsker og når de trenger omsorg av en trygg voksen.
- Vi vil være autoritative voksne overfor barna. Den autoritative voksne bygger gode og trygge relasjoner, som vedlikeholdes og samtidig er en voksen som setter grenser og har forventninger.
- Handlingsplan mot mobbeatferd og krenkelser

([Haugesund kommune barnehageveileder 2024](#))

- Vi har foreldreaktiv tilvenning og barna får en tilvenningskontakt ved oppstart

Viktige elementer i relasjonsarbeid

(Trygghetssirkelen):

- Synliggjøre, trygge og anerkjenne barn
- Hjelpe barn med å regulere følelser
- Hjelpe barn med sorg og skuffelser
- Hjelpe barn til å leke og mestre

4.1.1 Progresjonsplan for omsorg

Trygge relasjoner ligger til grunn i alt vi opplever sammen med barna, og som ny i barnehagen får barnet en tilvenningskontakt som skal være med å gjøre overgangen trygg for liten og stor. Vi bruker trygghetssirkelen som utgangspunkt i møte med

barnas følelser, initiativ og i nye relasjoner sammen med små og store.

0-2 år: Barn får tildelt tilvenningskontakt ved oppstart som bruker Trygghetssirkelen aktivt for å bli kjent med barnets behov og uttrykk. Barna følges tett opp i utforskning og samspill. Voksne bekrefter og støtter barnet i møte med egne følelser. Vi legger til rette for faste rutiner som gjør hverdagen trygg og forutsigbar. Vi tolker barnets behov for ro og hvile i løpet av dagen. Kontakten med foreldre er viktig i denne perioden og vi har tett dialog for å ivareta barnets beste.

2-4 år: Barnet utforsker og tilegner seg ny kunnskap. Vi følger, støtter og anerkjenner barnets initiativ og følelser, samtidig som vi legger til rette for å nye erfaringer. Personalet er på gulvet sammen med barna. Vi opprettholder gode rutiner som gjør hverdagen trygg og forutsigbar. Trygge rammer i gode relasjoner er med på å gjør brudd i hverdagen mindre utrygg. Barnet er i en overgang, med ulike behov for søvn. Vi legger til rette for perioder med søvn, men også for ro og avslapping i vognen eller med en bok eller lesestund. Personalet legger til rette for gode opplevelser rund måltidene. Barna er trygge på rutinene. Barna begynner å bli mer selvstendige – helle melk/vann, valg av pålegg og klarer mye selv. De skal også oppleve tilhørighet til gruppen gjennom samtaler, fellesskap og mestring.

4-6 år: Vi er til stede, støttende og legger til rette for barnas behov. Vi veileder i samspill med andre, men også i møte med egne følelser. Vi legger også til rette for å møte nye utfordringer som barnet vil mestre. De eldste barna har også behov for ro og hvile. Vi legger til rette for enkeltbarnets behov og dagsform. Under måltid kl. 14.00 senker vi skuldrene og hører på lydbok eller blir lest for av personalet. Vi opprettholder gode rutiner som gjør hverdagen trygg og forutsigbar. Trygge rammer i gode relasjoner er med på å gjør brudd i hverdagen mindre utrygg. Personalet legger til rette for gode opplevelser rund måltidene. Barna er trygge på rutinene. Barna begynner å bli mer selvstendige – helle melk/vann, valg av pålegg og klarer mye selv. tilhørighet til gruppen gjennom samtaler og fellesskap.

4.2 Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre (Rammeplanen, 2017).

Leken er barnas viktigste aktivitet for læring og mestring. Leken har en egenverdi og den er grunnlag for vennskap og utvikling av kompetanse på mange områder. Gjennom leken får barnet utfolde seg kreativt, intellektuelt, emosjonelt, og ikke minst sosialt. Leken bidrar også til at barnet får testet ut egne erfaringer, oppfatninger, verdier og normer.

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Vi legger til rette for et inkluderende lekemiljø der alle kan delta og erfare glede og mestring
- Vi tilrettelegger for at barn kan lærer ferdigheter gjennom lek og opprettholde leken over tid.
- Tilstedeværende voksne som følger barnas interesser og kommer med nye innspill til leken.
- Vi veileder og deltar i leken for å støtte dersom leken medfører uheldige samspillsmønstre.
- Vi organiserer rom, tid og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek.
- Vi observerer, analyserer, støtter og deltar i leken.
- Vi skal være bevisst på at det utstyr vi har er med på å påvirke barnas lek.
- Studier innen ulike fagfelt viser at lek fremmer flere utviklingsprosesser hos barn og unge. I leken får barnet erfaringer som de tar med seg videre i livet. Leken skal være lystbetont og indremotivert noe som forutsetter trygge relasjoner

4.2.1 Progresjonsplan for lek

Vi anerkjenner lekens egenverdi og lekens betydning for en rekke utviklingsprosesser hos

barnet. I leken får barnet erfaringer som de tar med seg videre i livet.

0-2 år: Vi deltar og inviterer til late som om lek, samt skjermer om barnas egeninitierte toddlerlek og innfører begrep som dele og vente på tur. Vi tilrettelegger lekegrupper og gode opplevelser som en del av fellesskapet. De voksne er på gulvet sammen med barna, og er tett på i leken, og hjelper til og støtter barnet i følelsene sine i situasjoner som å dele, vente på tur og stå i følelsen når en må erfare og utsette egne behov.

2-4 år: Vi tilrettelegger lekegrupper og gode opplevelser som en del av fellesskapet. Vi setter av tid til leken og er til støtte i begynnende samlek. Vi tilrettelegger og gir støtte til å opprettholde og utvikle leken. Voksne er tett på barna i leken, og hjelper til og støtter barnet i følelsene sine i situasjoner som å dele, vente på tur og stå i følelsen når en må erfare og utsette egne behov. Vi legger til rette for å etablere og opprettholde vennskap, men også utvikle vennskap og lære å inkludere andre.

4-6 år: Vi støtter ved behov og tilrettelegger for små grupper i leken. I lek tester barna ut egne og andres grenser. Vi er til stede, veileder og støtter barnets følelser ut fra alder og modenhet. Leken preges av fantasi og barna planlegger leken. Vi tilrettelegger for rom, utstyr og tid for å kunne leke. Vi kan være til hjelp med å utvide leken eller være deltakende ved behov.

4.3 Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur (Rammeplanen, 2017).

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Barna får delta i samspill med andre barn og voksne i en gruppe/avdelingen.
- I gruppen får barnet erfaring med egne og andres meninger og opplevelser, normer og regler og verdier.
- Vi legger til rette for undring og stiller spørsmål som kan stimulere til refleksjon og utforskning.
- Vi skal støtte barnet i deres utvikling av et positivt selv bilde og sette grenser for seg selv.
- Vi skal synliggjøre mangfold og ulikheter som gir grunnlag for læring.
- Vi hjelper barnet til å bli sett og være en viktig brikke i gruppen.
- Vi støtter positive samhandlinger og hjelper til ved uenigheter.

4.3.1 Progresjonsplan for danning

Personalet arbeider mot å være gode rollemodeller og bevisst på måten vi kommuniserer med hverandre og i kommunikasjonen med barna. Det er viktig at alle barn blir sett og hørt i gruppen og inngår i det sosiale fellesskapet.

0-2 år: Vi arbeider mot at alle skal få være seg selv og få sin plass i gruppen gjennom å møte barna med respekt på deres følelser, vise omsorg, varme og medbestemmelse. Vi øver på hverdagshøflighet, som å vente på tur, følge regler og rutiner vi har i det sosiale fellesskapet/ gruppen og mot hverandre.

2-4 år: Vi fortsetter arbeider mot at alle skal få være seg selv og få sin plass i gruppen gjennom å møte barna med respekt på deres følelser, vise omsorg, varme og medbestemmelse. Vi øver på hverdagshøflighet, som å vente på tur, følge regler og rutiner vi har i det sosiale fellesskapet/ gruppen og mot hverandre. Vi støtter barna i å mestre motstand, samtidig som at barna får en større medvirkning i sin barnehagehverdag. Vi øver oss også på å se om vi kan hjelpe andre rundt oss.

4-6 år: Personalet møter barnet med respekt og som medmenneske, vi legger til rette for samarbeide gjennom lek, felles aktiviteter og prosjekter, men også i hverdagssituasjoner som i garderoben, under måltid, tur og lignende. Vi fortsetter å øve på regler og rutiner, men utvider det til å gjøre barna oppmerksomme på hverandre gjennom å oppfordre barna til å hjelpe og støtte hverandre. Vi voksen forsterker barnets handlinger ved positiv oppmerksomhet og ros i de fleste situasjoner. Positiv oppmerksomhet bruker også bevisst av personalet for å styrke barnet posisjon i gruppen. Barna får nå mer ansvar og utfordringer vi ser barnet kan dra nytte av som vil styrke mestringsfølelsen.

4.4 Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring (Rammeplanen, 2017).

Slik arbeider vi for å fremme barnas læring:

- Voksne skal støtte barnets initiativ, undring og lærelyst.
- Legger til rette for et godt læringsmiljø for fellesskap, kreativitet, undring og engasjement for å utvide barns erfaringer, progresjon og tro på egne evner.
- Vi tilrettelegger for planlagte lekegrupper ut fra barnet eller barnegruppens behov basert på observasjoner.
- Skape varierte og gode opplevelser for barna som utgangspunkt for læring.

4.4.1 Progresjonsplan for læring

0-2 år: Leken er barns foretrukne læringsform og barn er avhengige av gode trygge relasjoner for å kunne utforske og bevege seg fritt bort fra sin trygge havn. Mye av læringen skjer de første årene i et barns liv i samhandling med andre. I denne perioden er det trygghet, gode relasjoner og faste rammer i et godt læringsmiljø som ligger i bunn for læring. Vi tilrettelegger for varierte erfaringer gjennom lek og samspill mellom barn og personal. Vi følge barnets blikk, benevner og oppsøker det barnet viser interesse for. Personalet må være sensitive, oppmerksomme og tone seg inn etter barnets behov, modenhet og trygghet. Vi legger til rette små lekegrupper for å kunne møte enkeltbarnet behov i denne perioden.

2-4 år: Barnet utforsker mer, de utvider leken og samspillet mellom barn-voksen og barn-barn. Vi legger til rette for lek, da det er her barnet lærer seg samspill, normer og regel, men også utforske egne prestasjoner som motoriske ferdigheter, egne grenser og egen kropp. Vi gjentar leker som utfordre barnet akkurat passe, slik at barnet opplever trygghet og mestring.

4-6 år: Barnets fremtredende læringsarena er fortsatt gjennom lek, en lek som er drevet av indre motivasjon og som er lystbetont. Vi legger til rette for lek i større grupper, motorisk lek, fantasilek, konstruksjonslek, regel lek og lek som stimulerer til utforskning. Dette er lek som krever samarbeid og planlegging, men også støtte fra personalet. Støtten gis gjennom ros og oppmuntring, veilede ved å utvide leken, oppmuntre til utforskning - se hva som skjer hvis...., konflikthåndtering, anerkjenne følelser og å tilrettelegge for gode lekemiljø. Læring skjer i alle situasjoner og kan være små oppgaver med stort læringspotensial for barnet. Som for eksempel oppgaver som barnet kan oppleve som utrygt, men som er akkurat passe for barnet, og hvor læringsutbytte vil gi barnet en god selvfølelse og mestring. Læring skjer i samhandling med andre og å jobbe sammen som en gruppe, kjenne på fellesskapet, ha en plass og stemme i gruppen er alle faktorer som er av stor betydning for vår læring.

4.5 Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov (Rammeplanen, 2017).

Slik ivaretar vi barnas behov for vennskap og fellesskap:

- Trygge og tilgjengelige voksne som hjelper og støtter barna i leken, og hjelper barn inn i lek og veilede barnet dersom det oppstår konflikter.
- Vi tilrettelegge for lek i mindre grupper.
- Vi tilrettelegger for aktiviteter hvor barna kan lykkes og kjenne på mestring ut fra egne forutsetninger.
- Vi styrker barnets identitet overfor seg selv og gruppen, men også se saken fra andres perspektiv, følelser og opplevelser.
- Vi fremsnakker barnet, og gir ros og oppmuntring i gruppen for å forebygge utestengelse og krenkelser som kan resultere i uheldige samspillsmønstre.
- Vi jobber med individuell tilrettelegging både i større og mindre grupper for å støtte og stimulere til vennskap og tilhørighet.

4.6 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehage hverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. I barnehager for samiske barn i samiske distrikt skal barnehagen fremme barnas samiskspråklige kompetanse (Rammeplanen, 2017).

Slik arbeider vi barnas for å fremme kommunikasjon og språk:

- Vi skal være bevisst på vår rolle som språklige forbilder og være lydhøre voksne.
- Vi setter ord på aktiviteter, opplevelser og undrer oss sammen med barna i hverdagssamtalen.
- Stimulere verbal og non-verbal kommunikasjon slik at alle får en mulighet til å uttrykke seg og

delta i samtaler.

- Arbeidet med ord og begreper skal være en naturlig del av hverdagen ved tilgang til bøker og aktiv bruk av Snakkepakken.
- Vi skal tilrettelegge for varierte og positive erfaringer med bruk av språk som kommunikasjonsmiddel.
- Vi skal tilrettelegge for, og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker.
- Vi skal legge til rette for et språklig mangfold og gjøre det til en berikelse for barnegruppen og benytte ASK som kommunikasjonsverktøy.
- Vi utvider og fornyer bildestøtten etter barnas utvikling

Vurderingsarbeid 2024/2025:

I løpet av barnehageåret 2024/25 har personalgruppen hatt søkelys på å være gode lyttere og samtalepartnere.

Kriterier (rammer) for gode samtaler ved måltid:

- Voksne skal gi barn tid til å tenke seg om i samtale
- Voksne venter i 20 sekund på svar før de stiller flere spørsmål eller gjentar det som har blitt sagt
- Voksne benevner alt

Vurdering 24/25:

Vi jobber videre med gode, inkluderende samtaler og tåler å vente på svar fra barna uten at vi gjentar for mye før barna får tenkt seg om.

5. Medvirkning

Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen, og barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling (Rammeplanen, 2017). For oss er det viktig at barns synspunkter skal vektlegges i samsvar med deres alder og modenhet.

5.1 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. (Rammeplanen, 2017)

Slik arbeider vi for å fremme barns medvirkning:

- Barn får erfare voksne som tar hensyn til enkeltbarn og hele gruppen.
- Lyttende voksne som observerer og følger opp barnas behov for å få progresjon i utvikling
- Vi anerkjenner og responderer på barns verbale og nonverbale kommunikasjon.
- Leker og utstyr er tilgjengelig for barna, slik at barna får bedre grunnlag for å påvirke barnehagehverdagen.
- Voksne fanger barnas interesser gjennom samtaler

og lar barna få være med å forme hverdagen

- Barn er med å medvirke innenfor hverdagen sin, turmuligheter og lek innen visse rammer
- Barna medvirker med kroppsspråk og muntlig tilbakemelding underveis i aktivitetene vi justerer deretter.

5.2 Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling (Rammeplanen, 2017)

Slik arbeider vi for å skape et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå.
- Vi møter foreldre med høflighet, vennlighet og respekt.
- Daglig dialog ved levering og henting.
- Vi legger til rette for jevnlig samtaler mellom foreldre og personalet for sammen ivareta barnets trivsel og utvikling.
- Minimum to foreldresamtaler i løpet av et barnehageår.
- Handlingsplan for å forebygge utestengelser og mobbing.
- Foreldrerådet (FAU) har jevnlig møter for å skape et godt barnehagemiljø
- Samarbeidsutvalget (SU) er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.
- Sammen vil vi skape den beste barnehagehverdagen for barna.

6. Overganger

Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære (Rammeplanen, 2017).

6.1 Overgang hjem-barnehage

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen (Rammeplanen, 2017)

Slik arbeider vi for å gi barnet en trygg og god start i barnehagen:

- Vi legger til rette for en foreldrestyrt tilvenningsperiode hvor hovedmålet er å trygge barnet og foreldrene slik at de får god tid til å bli kjent med barnehagen. Så snart barnets foresatte har takket ja til barnehageplass, vil vi sende ut informasjon om oppstartrutinen som går over en uke.

Oppstartsrutiner finner dere som eget vedlegg.

- Fast tilvenningskontakt i barnehagen under tilvenningsperioden. Tilvenningskontakten er tett på barnet og foreldrene for å bli kjent, og for å skape en god og trygg relasjon.
- Faste rutiner og forventninger for å redusere barnet stresshormoner. Forskning viser at barnet kortisol verdier er høyest i uke tre, etter oppstart.
- Vi deler inn i mindre grupper for oversiktlige og rolige dager med faste voksne i gruppen.

- Vi bruker Trygghetssirkelen aktivt i tilvenningen sammen med foreldrene og gjennom barnehagehverdagen (les om trygghetssirkelen side 6).
- Trygghetssirkelen brukes for å tolke barnas signaler gjennom hele dagen.
- Samtale med foreldrene og besøk i barnehagen før oppstart.
- Barna skal alltid ha en trygg voksen som er tett på og hvor de kan søke trygghet.

Vurderingsarbeid 24/25:

I Villduen barnehage betyr dette at vi ønsker at barna skal få en trygg og rolig oppstart sammen med en trygg og tilstedeværende ansatt som ser deres grunnleggende behov. Ved oppstart legger vi vekt på å skape gode og trygge relasjoner mellom barn-ansatte, og utvide barnets relasjoner etter hvert.

Videre tiltak:

Barnehageåret 2025/26 fortsetter arbeide med faste og trygge rutiner og følger dagsplanen. Forskning viser at barns stresshormon (kortisol) er høyest i løpet av uke tre etter oppstart, og barnets stressnivå holdes lavere ved hjelp av faste rutiner og forventninger. Vi fortsetter å dele inn i mindre grupper for å gjøre dagene oversiktlig og roligere for barna

6.2 Overganger innad i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe (Rammeplanen, 2017).

For barn som skal bytte fra liten til stor avdeling, begynner vi med tilvenning i midten av april og har en fast besøksdag i uken. Nye barn over tre år får tilbud om oppstartsamtale og besøksdag i barnehagen i løpet av sommeren. Tilvenningen vil være individuell, men vi anbefaler minimum tre dager til tilvenning for nye barn sammen med foreldre og eventuelt korter dager i barnehagen den første tiden.

Slik tilrettelegger vi for å trygge barnet i overgangen fra liten til stor avdeling:

- En voksen fra avdelingen følger barna til ny avdeling hvor den voksne deltar i aktiviteter sammen med barna.
- Når barna begynner å bli trygge, gir den voksne, som følger barna, litt avstand og lar barna bli kjent med nye voksne og barn.
- Ansatte på stor avdeling tar kontakt med barna i det daglige ute og inne.
- Barn som har et ønske om å gå på besøk til ny avdeling får lov til det utover planlagte besøk.
- Det blir gjennomført overgangssamtaler mellom avdelingene hvor foreldrene blir invitert til å delta.

6.2.1 Ny i barnehagen på stor avdeling

Barn over tre år får tilbud om oppstartsamtale og besøksdag i barnehagen i løpet av sommeren. Tilvenningen vil være individuell, men vi anbefaler minimum tre dager til tilvenning sammen med foreldre og eventuelt korter dager i barnehagen den første tiden.

6.3 Overgang mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning (SFO) (Rammeplanen, 2017). Overgang mellom barnehage skole skjer i nært samarbeid med foreldre, barnehage og skole og vi følger Haugesund kommunes veiledningshefte: *Plan overgang barnehage skole*.

Vi har en førskolegruppe for de eldste barna og den kaller vi for TUTINA:

TU = Tussi **TI** = Tigergutt **NA** = Nasse Nøff

Vi har samlinger hver torsdag fra kl. 09.00 – ca. 11.00. I førskolegruppen har vi fokus på:

- Selvstendighet
- Kommunikasjon, språk og tekst
- Antall, rom og form
- Sosial kompetanse (SELMA-prosjektet)
- Trafikksikkerhet

Vurdering SELMA 2023/24:

- Vi har hatt flere samlinger i uken
- Gjennom SELMA har vi hatt fokus på sosial kompetanse, barnehageåret 2023/24.

Vurdering 2025/26. Deler av SELMA prosjektet blir med oss videre.

6.4 Overgang mellom lek/aktivitet og samlingsstund/lunsj

Kriterier for god overgang mellom lek/samling stor avdeling:

- Forberede barna muntlig
- Tilstedeværende ansatte
- Veilede barna og utnytte læringspotensialet i ryddetiden
- Jobbe for å skape et miljø der barna hjelper hverandre
- Lekekassene er tydelig merket

Vurdering: Vi jobber videre med kriteriene,

2025/26: i tillegg til overnevnte kriterier vil vi ta i bruk ASK i forbindelse med overgangen.

7. Trygt og godt barnehagemiljø

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette (Rammeplanen, 2017).

Slik tilrettelegger vi for et trygt og godt barnehagemiljø:

- Alle barn skal føle seg sett og verdsatt av ansatte
- Det er ansattes ansvar å skape gode relasjoner til barna
- Alle skal bli møtt på en god måte hver morgen
- Vi skal tilrettelegge for små grupper for å fange opp krenkelser og utestengelse.
- Vi legger vekt på vennskap og respekt for hverandre
- Alle ansatte skal være kjent med barnehagelovens kapittel VIII: *Barnehagens psykososiale barnehagemiljø §41-43*
- Barnehagen følger Haugesund Kommune sin handlingsplan mot mobbing og andre utestengelser

Vurdering 2024/25 har hele personalgruppen begynt å jobbe med kompetanseheving innen

Trygt og godt barnehagemiljø. Vi fortsetter med kompetanseheving Trygt og godt barnehagemiljø i 25/26.

8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og Rammeplanen (Rammeplanen, 2017).

8.1 Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen (Rammeplanen, 2017).

Planleggingen synliggjør hvordan vi realiserer Rammeplanen gjennom:

- Kunnskap om enkeltbarnet og barnegruppen
- Observasjoner
- Mål og tiltak vi setter oss for arbeidet.

8.2 Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen (Rammeplanen, 2017).

Slik vurderer vi det pedagogiske arbeidet:

- *Felles refleksjoner over pedagogisk arbeid gjerne ved bruk av brukerundersøkelsen og ståstedsanalyse som et utgangspunkt.*
- *Refleksjon over barnehagens formål og innhold.*
- *Ved problemstillinger tar vi i bruk pedagogisk analyse*
- *Enkeltbarnets og barnegruppens trivsel og utvikling observeres, tiltak gjennomføres og evalueres.*

8.3 Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og Rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten (Rammeplanen, 2017).

Vi evaluerer det pedagogiske arbeidet vi gjør ut fra de målene vi har satt oss. Evalueringen skjer fortløpende både på individnivå, avdelingsnivå og sammen med alle avdelingene (barnehagenivå).

9. Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet (Rammeplanen, 2017).

Slik arbeider vi for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen:

- Vi er i utvikling gjennom kompetanseheving og tilegnelse av forskningsbasert informasjon og

tilnærmingsmåter innenfor barnehagesektoren.

- Vi arbeider tverrfaglig og ser ulike deler av rammeplanen i sammenheng
- Vi veksler mellom planlagte og spontane aktiviteter
- Vi skal gi barna mulighet til å uttrykke seg, stille spørsmål, ta initiativ på ulike måter

10. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter (Rammeplanen, 2017).

Slik tilrettelegger vi for progresjon:

- Vi følger opp barnas interesser og utvider interessefeltet
- Vi følger opp og gir barna erfaringer i forhold til egen mestring og utfordrer akkurat passe for å gi nye mestringsopplevelser og tro på seg selv
- Bevisst bruk av materialer, bøker og motoriske erfaringer opplevelser og erfaringer

11. Barnehagen digitale praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn (Rammeplanen, 2017).

Slik arbeider vi med digital praksis:

- Vi utforsker og lærer gjennom å søke informasjon ved hjelp av digitale verktøy
- Vi bruker digitale plattformer for å lære oss sanger, lytte til bøker og eventyr
- Ved bruk av digitale verktøy som spill eller ved bruk av digitale bøker skal personalet være aktive sammen med barna.
- Vi skal utøve digital dømmekraft og begynnende etisk forståelse av digitale medier

12. Årshjul for Vildduen barnehage 2025

15/08/25	Oppstart nye barn	
September		
10/09/25	Styremøte	
22/09/25	Planleggingsdag	Barnehagen stengt
24/09/25	Su møte kl. 19.30	
30/09/25	Foreldremøte kl. 19.30	
30/09/25	Kontaktdag PPT – Ny PPT kontakt Solveig Eline Mathiassen kl. 8.00-15.00	
Oktober		
08/10/25	Styremøte, flyttet til 14.10.+ Innkaller til ekstra ordinært årsmøte kl. 20.00	Behandle ny revisor
24/10/25	FN dagen, Forut foreldrearrangement.	
28/10/25	Møte i Fau	
28/10/25	Kontakt dag PPT - Solveig Eline Mathiassenkl. 8.00-15.00	
Okt/nov	Foreldresamtaler - avdelingsvis	
November		
12/11/24	Styremøte	
14/11/24	Planleggingsdag	Barnehagen stengt.
18/11/25	Kontaktdag PPT Solveig	
26/11/25	Su møte	
Desember		
	Grøttest - kveld - Fau arrangement	Foreldrerådet arrangerer
12/12/25	Lucia dagen – Luciatog ute /invitasjon kommer	
18/12/25	Kontaktdag PPT Solveig kl. 8.00-15.00	
2025		
Januar	Brukerundersøkelsen	
13/01/26	personalmøte	
19/01/26	Planleggingsdag	
27/01/26	Kontakt dag PPT Solveig kl.8.00-15.00	
Februar		

11/02/26	Personalmøte.17.00	
11/02/26	SU.møte kl.20.00	
17/02/26	Styremøte	
24/02/26	Kontaktdag PPT Solveig	
Mars		
04/03/26	Personalmøte kl.17.00-19.00	
20/03/26	Planleggingsdag	
24/03/26	Kontaktdag PPT Solveig kl. 8.00-15.00	
25/03/26	Styremøte	
27/03/26	Påskefrokost	
April		
15/04/26	Styremøte Årsmøte kl. 20.00	
28/04/26	Personalmøte	
28/04/26	Kontaktdag PPT Solveig kl. 8.00-15.00	
April/mai	Foreldresamtaler	
	Tilvenning fra liten til stor avd.	
Mai		
05/05/26	Fau møte	
13/05/26	17. Mai feiring.	
15/05/26	Planleggingsdag	
20.05.26	Styremøte kl.20.00	
28/05/26	Personalmøte kl.17.00-19.00	
Juni	Besøksdager for nye barn	Ped. leder innkaller
	Overføringssamtale liten til stor avdeling	Foreldre inviteres med i samtalen.
	Foreldresamtaler nye barn	Ped. leder innkaller.
	Sommeravslutning	Fau arrangerer

Vedlegg 1: **Oppstart i barnehagen med foreldreaktiv tilvenning.**

Når et barn begynner i barnehagen kan det være første gangen foreldrene overlater en del av omsorgen og ansvaret til andre. Det er viktig at foreldre/foresatte kjenner seg trygge på at den avgjørelsen de har tatt er riktig og til beste for barnet. Om barnet og familien trives i hverdagen vil i stor grad være avhengig av om barnehagen løser dette på en god måte. For å få til en god og trygg oppstart for både barn og foreldre bruker vi en foreldreaktiv oppstartsmode, ~~den såkalte Jåttåmodellen~~. Modellen brukes hovedsakelig for de yngste barna under tre år, men deler av den brukes også for barn over tre år. For barn under 3 år er det viktig å sette av fem hele dager til oppstarten.

For barn over 3 år har vi tilvenning fra 3-5 dager etter barns behov og etter avtale med foreldrene. Vi ønsker at alle nye foreldre skal ta seg tid til å være en stund på avdelingen, for å bli kjent med de andre barna, rutiner og personalet.

Hvor lang tid barnet trenger for å bli trygg avhenger av barnets personlighet, alder og tidligere erfaringer, samt hvordan det blir møtt av de ansatte i barnehagen. Hvert barn trenger i denne perioden ofte mye voksenkontakt, og vil få en kontaktperson, det vil si en voksen som har spesielt ansvar for barnet og kontakten med foreldrene.

Ingen barn/foreldre er like og derfor er det umulig å gi råd som passer for alle, men vi ønsker at hvert barn og foreldrepar skal bli møtt ut fra sine behov. Å ha noen kjente ting i barnehagen gjør ofte oppstarten bedre for barnet. Derfor kan det være godt for barna om dere tar med noe som er trygt for barnet, (overgangsobjekt), eksempelvis klut eller kosedyr.

Slik vi ser for oss de første dagene: (veiledende klokkeslett)

Dag 1: kl. 9.00 – 14.30

Dag 2: kl. 9.00 - 14.30

Dag 3: kl. 8.00 - 15.00

Dag 4: kl. 8.00 – 15.00 (eller etter avtale)

Dag 5: kl. 8.00 – 15.00 (eller etter avtale)

Dag 1-3:

Når dere kommer til barnehagen, vil dere bli tatt imot av barnets kontaktperson. Kontaktpersonens oppgave er blant annet å ta seg ekstra godt av og bli kjent med barnet deres, slik at han/hun blir trygg og kan oppnå tilknytning til denne personen. Vi vil skape en base for nærhet og trygge relasjoner mellom kontaktpersonen og barnet. Dette er spesielt viktig den første tiden, men også senere. Når behovet for tilknytning er dekket, kan barnet gå videre i utforsking og lek. Det er imidlertid på sikt viktig at barnet og dere også blir kjent med flere voksne, slik at det ikke blir sårbart dersom kontaktpersonen er borte fra jobb. Det er fint å bli kjent med en voksen og noen få andre barn først, og så utvide horisonten etter hvert. Vi bruker trygghetssirkelen aktivt i dette arbeidet.

Foreldre/foresatte

Du/dere har hovedansvaret for barnet de første dagene. Du/dere skal være tilgjengelig og i nærheten av barnet hele tiden. Dette gjelder også for barn som fort blir kjent i barnehagen. Dere skal stille barnet deres, sitte sammen med barnet under måltidene, aktiviteter og lek. Under stell og evt. legging, kan kontaktpersonen hjelpe til, og være i nærheten. Hvorvidt barnet sover hjemme eller i barnehagen de første to dagene, avtales mellom foreldre og kontaktperson.

Kontaktpersonen skal være i nærheten hele tiden for å bli kjent med barnet og få mulighet til å observere det og se barnet sammen med sine foreldre. Det gir informasjon om blant annet barnets vaner og måte å kommunisere på. Denne informasjonen vil senere bidra til å gjøre barnets hverdager i barnehagen bedre. Kontaktpersonen skal bli kjent med barnets behov og informere om barnehagens rutiner og innhold.

Dag 4-5:

Foreldre/foresatte forlater barnet en liten stund slik at barnet kan være alene sammen med kontaktpersonen. Gi barnet beskjed om at dere går ut litt. Dere kan også trekke dere litt tilbake i rommet, og dermed være tilgjengelig for barnet uten å være aktiv på gulvet.

Kontaktpersonen overtar litt mer under stell og legging, men med foreldrene tett på. Lytt til barnets reaksjoner. Dersom barnet skal sove, anbefaler vi at dere er i nærheten, så dere kan ta opp barnet selv når det våkner.

De første ukene:

- Hent barna tidlig, slik at barna ikke får så lange dager. Dette er til det beste for barna. Når tilknytningen er etablert, er det meningen at tilknytningspersonen skal fungere som en trygg base for barnet.
- Barnet kan få en reaksjon to, tre uker etter oppstart når de forstår at HER skal de faktisk være.
- Det er viktig at du alltid sier ifra til barnet om at du går, og ikke drar avskjeden ut for lenge. Bruk gjerne god tid på levering, men ikke ta farvel med barnet før du faktisk skal gå. På denne måten får barnet tillit til deg. Barnet vet at du går, men også at du kommer tilbake. Det skaper forutsigbarhet for barnet. At barnet ser at foreldrene er trygge på de voksne i barnehagen, kan gjøre det lettere å godta at foreldrene forlater barnehagen.
- Kontaktpersonen vil bekrefte barnets følelser og trøste barnet, og fortelle at du kommer tilbake. Du kan gjerne ringe og spørre hvordan det går hvis du er urolig. At barnet gråter når du henter det kan bety at de ikke er helt trygge i barnehagen enda. De holder på følelsene sine til du kommer. Det kan være triste følelser, men også glede.
- Mange inntrykk skal bearbeides for barna. Enkelte barn sover kanskje urolig om natten, eller mer enn de pleier, noen endrer spisevaner, og noen får kanskje litt vondt i magen. Dette er barnets måte å si at de ikke er helt komfortable og trygge i den nye situasjonen. Vanligvis går dette fort over. Noen barn vil ha behov for lengre tid i oppstartsfasen, mens andre bruker kortere tid. Det er fint om dere har anledning til å justere lengden på oppholdet i barnehagen etter barnets behov.
- Oppstarten er ofte kort og hektisk. De ansatte skal lære mange barn og foreldre å kjenne på kort tid. Det kan være mye informasjon å fordøye både for barn, foreldre og ansatte. Vi håper at alle har forståelse for dette, slik at perioden blir positiv for alle parter. Det kan være lurt å legge opp til rolige ettermiddager hjemme uten aktiviteter i oppstartsfasen. Investering i tid og gode relasjoner med nye barn og foreldre vil ha en positiv ringvirkning for både barnet i forhold til læring og utvikling, og ikke minst for det videre foreldresamarbeidet. Dette vil føre til økt kvalitet på tilbudet til barnet.

